

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

IV. Quibus modis Fama, vel Honor injustè ablati resarciri possit, ac debeat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Quæst. IV. Quibus modis Fama, vel Honor injustè ablati &c. 619
net aliquid grave, quod si infamatus commisisset, dignus esset
morte. Ex quo patet gravitas Libellifamosi.

QUÆSTIO IV.

Quibus modis Fama, vel Honor injustè ablati resarciri
possit, ac debeat?

33. **C**ONCL. I. Si quis falsum crimen scienter Proximo im-
posuit, oportet, ut restituat famam retrahendo ver-
bum suum apud eos, quibus dixerat, & ad quos infamia
criminis pervenit. Ita D. Thomas 2. 2. q. 62. art. 2. Scotus in 4.
dist. 15. q. 4. & communis. Ratio est: quia hoc exigit Justitia in red-
dendo Proximo, quod suum est; quæ aliàs non servaretur. In-
terdum tamen satis erit, si infamator dicat, se fuisse deceptum, ali-
ter rem sese intellexisse, &c. dummodò per hoc famæ Proximi
sufficiens caveatur.

Falsum cri-
men scien-
ter impo-
nens, quo-
modo resti-
tuet?

34. **C**ONCL. II. Si Detractio committitur revelando ve-
ram crimen, sed occultum, non servato ordine Juris, talis detra-
ctor non quidem tenetur retractare verbum suum, dicendo, se
esse mentitum, aut falsum dixisse &c. (quia hoc faciendo menti-
retur, quod nullà de causâ est licitum, multò minùs præceptum)
nihilominùs tenetur is alio licito modo facere restitutionem, di-
cendo v. g. *Non credatis, eum esse talem, male enim dixi, aut fatuè dixi,*
&c. Hæc enim vera sunt: nam talis malè, & fatuè dixit, dum pec-
catum occultum Proximi in publico propalavit, non servato or-
dine Juris. Ita Doctor noster *loc. cit.* & alij.

Crimen ve-
rum, sed
occultum
revelans
quomodo
restituere
possit?

35. **C**ONCL. III. Qui alterum injustè infamavit, ita ut ex
infamia alteri aspersâ secutum sit damnum in bonis temporalibus,
tenetur etiam damni illati compensationem facere. Ita
Lestius lib. 2. cap. 11. dubit. 19. cum alijs. Ratio est: quia ejus-
modi infamatio est actio injuriosa: atqui omne damnum, quod
Proximo infertur per actionem injuriosam, est restituendum; er-
go. Hinc si quis injustâ suâ infamatione causa fuit, quod alter Offi-
cio, vel Dignitate suâ privatus fuerit, aut illud non assecutus, tene-
tur pro possibili tale damnum recompensare, restituendo, quan-
tùm valebat illud Officium, &c. vel spes illud obtinendi, boni viri
arbitrio, prout uberius declaratum est supra *Dist. 5 n. 81. 82. & seq.*

Injustè in-
fama tenetur ad da-
norum in
bonis tem-
poralibus
illarum
recompen-
sari.

36. **C**ONCL. IV. Quantum attinet ad obligationem resti-
tuendi honorem, per Contumeliam, & alia peccata linguæ in-
justè

Honor in-
justè abla-
tus, quomo-
do

do resarciri
valeat?

justè ablatum, potest id duplici modo resarciri: uno modo per externam aliquam obsequij exhibitionem, & declarationem absque ulla expressa petitione veniæ: alio modo condonatione, quæ vel spontè fit ab inhonorato, vel præviâ humili veniæ petitione per inhonorantem factâ. Ita Maltrius *disp. 8. Theolog. Moral. n. 70.* cum alijs.

Quando
tunc requi-
ratur veniæ
petitio, nec
ne?

37. Cæterùm, an sufficiat primo duntaxat modo restituerè honorem, vel insuper requiratur expressa veniæ petitio, non potest absolutè decidi, sed id ex gravitate injuriæ, & conditione personæ offensæ, aliisque circumstantijs prudentis viri judicio definiendum est. Siquidem, si Superiores, vel Prælati, aliquando inferiores vel plebejos contumeliâ afficiant, non decet veniam ab istis petere, ne frangatur regendi autoritas: sed sufficit, si benignè eos tractent, ac signis vel factis ostendant, se illos non despiciere. Econtrâ verò, si injuria adèò gravis sit, & à subdito Superiori, vel à plebejo cuiusdam Nobili, aut alij Viro multùm honorato, quem forsitan fuste percussit, illata, ita ut alio modo compensari non possit talis injuria, nisi veniam petendo, & inhonoratus aliam satisfactionem suscipere nolit, nisi veniæ petitionem, tunc offendens tenetur illam petere. Alioquin autem, quando aliter, quàm per veniæ petitionem, honor restitui potest, nemo ad veniam petendam cogendus est: sed ad eum modum, qui est in consuetudine, atque à prudentibus sufficiens judicatur. Maltrius *loc. cit.* & alijs.

Q U Æ S T I O V.

De Causis excusantibus à Restitutione Famæ, & Honoris.

Variæ cau-
sæ excusan-
tes à restitu-
tione Fa-
mæ, aut
Honoris.

38. **V**arias causas passim enumerant Theologi, propter quas cessat obligatio restituendi Famam, aut Honorem, ut videre est apud Lugonem *disp. 15. de just. & jure, sect. 2.* Lessium *lib. 2. cap. 11. dub. 26.* Maltrium *disp. 8. Theol. Mor. n. 71. & seqq.* Reginaldum *lib. 10. cap. 23.* & alios passim. Verùm antequàm hæc enumerentur,

Regulæ tres
circa hoc
observandæ.

39. Advertendum generaliter, certum esse ex communi Theologorum sententia, ad hoc, ut Fama per Detractionem læsa (idem servatâ proportionem dicendum de Honore) sit restituenda, hæc tres condiciones concurrere debere. I. Ut Fama Proximo reipsâ sit ablata. II. Ut sit injustè ablata. III. Ut